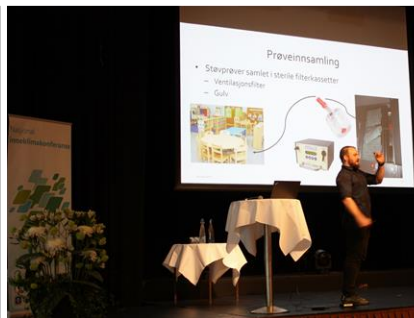

Nasjonal inneklimakonferanse

Sluttrapport

Britt Ann K. Høiskar (NILU), Sonja Grossberndt (NILU),
Sverre Holøs (SINTEF), Kai Gustavsen (NAAF)

Forord

NILU – Norsk institutt for luftforskning, Sintef og Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF) fikk i 2016 støtte av Extra Stiftelsen til et to-årig prosjekt for å arrangere en Nasjonal inneklimakonferanse.

Konferansen ble avholdt 9.-10. mai 2017 på Radisson Hotel Blu Plaza i Oslo med 180 deltakere og 12 utstillere.

NILU, Sintef og NAAF ønsker å takke Extra Stiftelsen for støtten, samt samarbeidspartnere fra næringslivet som bidro med sponsorstøtte og stands på konferansen. Uten denne støtten ville vi ikke kunnet arrangere denne konferansen. Vi ønsker også å takke Høgskolen i Oslo og Akershus for at de ble med som medarrangør.

Sist men ikke minst, ønsker vi å takke alle de dyktige fagfolkene som bidro med gode foredrag og diskusjoner.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	7
1 Bakgrunn for prosjektet	8
2 Hovedmålet med prosjektet	8
3 Prosjektets målgruppe	8
4 Prosjektgjennomføring	9
5 Resultater og resultatvurdering	10
6 Oppsummering	12
Vedlegg A Program for Nasjonal Inneklimakonferanse	13
Vedlegg B Deltakere og utstillere	15
Vedlegg C Pressemelding, Nasjonale Inneklimakonferanse 2017	20

Sammendrag

NILU – Norsk institutt for luftforskning, Sintef Byggforsk og Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF) fikk i 2016 støtte av Extra Stiftelsen til et to-årig prosjekt for å arrangere en Nasjonal inneklimakonferanse.

Nasjonal inneklimakonferanse ble arrangert 9.-10- mai 2017 på Radisson Hotel Blu Plaza i Oslo. Totalt deltok 181 personer fra offentlig og privat sektor. Konferansen besto av 25 interessante foredrag om inneklima innen fire hovedtema «Moderne bygg», «Urban boligutvikling og fortetting», «Inneklima i skoler og barnehager» og «Emisjoner og materialvalg». I tillegg besto programmet av plenumsdiskusjoner og i pausene var det mulighet for å besøke utstillere og knytte nettverk.

Vi fikk positive tilbakemeldinger på konferansen og mange uttrykte at det er behov for denne type konferanse for å øke kunnskapen og bevisstheten om inneklima – både i nye og eksisterende bygg.

Sluttrapport – Nasjonal inneklimakonferanse

1 Bakgrunn for prosjektet

Det er godt dokumentert at inneklima er viktig for folks helse og at et dårlig inneklima kan gi alvorlige helseplager for den enkelte. Vanlige plager ved dårlig inneklima er gjentakende luftveisinfeksjoner, forverring av astma, tørr hud, tørre og såre slimhinner i øyne, nese og hals. I tillegg får mange generelle plager som hodepine, unormal tretthet, samt nedsatt konsentrasjon og arbeidsevne. Personer med astma, allergi og annen overfølsomhet er spesielt sårbare, og særlig barn, men dårlig inneklima vil kunne gi plager i større eller mindre grad for de aller fleste av oss. Det er også godt dokumentert at dårlig inneklima kan medføre redusert produktivitet og læring – noe som kan ha store konsekvenser i skolehverdagen for både elever og lærere.

Mangel på kompetanse på dette området blant sentrale aktører som har ansvar for planlegging, oppføring, drift og vedlikehold av offentlige og private bygg er en medvirkende årsak til at mange bygg har dårlig inneklima. Det er derfor behov for en økt satsning på kompetanseheving og bevisstgjøring om tematikken, samt å identifisere områder hvor det er behov for mer forskning og utvikling.

NILU fikk i 2016 midler fra Extra Stiftelsen til å arrangere en Nasjonal inneklimakonferanse i 2017. Tanken med prosjektet var å arrangere en to-dagers nasjonal inneklimakonferanse som kan bidra til økt bevissthet og kompetanse om inneklima og dets betydning for helse, produktivitet, læring og trivsel. Konferansen skulle bidra til bedre kunnskap og forståelse om hvordan ulike aktører (arkitekter, prosjekterende, driftsansvarlige, verneombud og brukere) sammen kan bidra til et sunt og trygt innemiljø i skoler og barnehager, boliger og på arbeidsplasser. Konferansen skulle være en møteplass for aktører fra ulike sektorer (byggningssektoren, helsesektoren, utdanningssektoren, forskningssektoren) som sjelden møtes, men som alle har stor innvirkning på inneklima i ulike bygg.

2 Hovedmålet med prosjektet

Hovedmålet med prosjektet var å arrangere en Nasjonal inneklimakonferanse for å:

- Øke kunnskapen om inneklima og betydningen for helse, produktivitet og læring
- Øke kunnskapen om hvordan man kan sikre godt inneklima i ulike typer bygg
- Gi praktiske råd til sentrale aktører om hvordan de kan bidra til bygg med godt inneklima
- Bidra til økt samarbeid på tvers av sektorer, bransjer og brukergrupper som kan påvirke inneklima i ulike bygg
- Identifisere forsknings- og utviklingsbehov for å sikre at inneklima ivaretas på en optimal måte både i eksisterende og nye bygg.

3 Prosjektets målgruppe

Målgruppen for konferansen var ansatte i offentlige etater, kommuner, fylkeskommuner og bedrifter som har ansvar for planlegging, drift og forvaltning av offentlige og private bygninger (eiendomsforvaltere, teknisk personell, HMS-personell, verneombud, m.fl.), samt kommunehelsetjenesten (avdeling for miljørettet helsevern), og bedriftshelsetjenesten. En

annen viktig målgruppe for konferansen var ansatte i byggebransjen, rådgivende ingeniører, arkitekter og ansatte i forskningssektoren.

Arbeidet med å sikre et godt inneklima i bygg avhenger av godt samarbeid og samhandling mellom ulike sektorer og grupper, fra de som skal planlegge, prosjektere og bygge nye bygg, til brukere av byggene. Tverrfaglig samarbeid mellom ulike sektorer og brukergrupper er utfordrende å få til i praksis, og man ønsket derfor at konferansen skulle være en møteplasser hvor de ulike gruppene kunne møtes og diskutere utfordringer og gode løsninger.

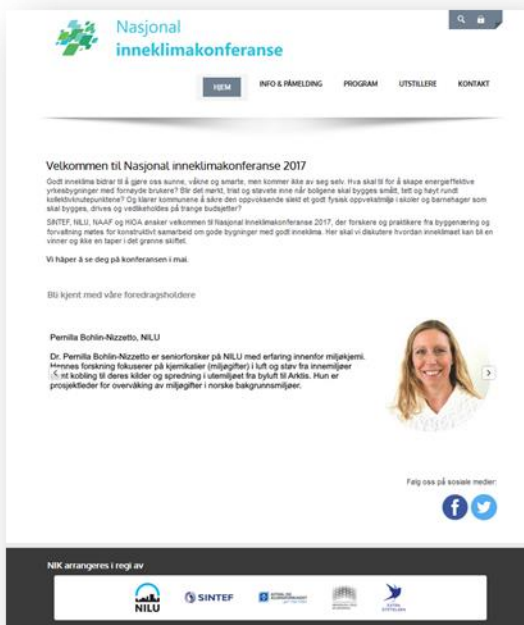
4 Prosjektgjennomføring

I løpet av våren og høsten 2016 ble det avholdt flere møter i prosjektgruppen for å diskutere opplegget for konferansen og bestemme tid og sted. Det ble innhentet tilbud fra en rekke konferansesteder i Oslo og Akershus.

I løpet av høsten 2016 ble det også brukt betydelige ressurser på å sette sammen et godt og interessant faglig program, og finne frem til aktuelle foredragsholdere for de ulike tema. Det ble etablert et samarbeid også med Høgskolen i Oslo og Akershus og flere master-studenter fikk anledning til å presentere arbeidet sitt på konferansen.

Et utvalg bedrifter som tilbyr produkter eller tjenester som prosjektgruppen anser som relevant for inneklimatearbeidet på arbeidsplassen, i skoler og barnehager, ble også invitert til å delta med stand på konferansen. Inntekter fra utstillere bidro til å dekke kostnader knyttet til forberedelser og gjennomføringen av konferansen.

Det ble laget en egen web-side (www.nik.nilu.no) med informasjon om konferansen og der ble programmet oppdatert løpende etter hvert som det ble klart (Figur 1). Her ble det også lagt ut praktisk informasjon om påmelding, middag m.m.

Figur 1 Web-sidene til Nasjonal inneklimakonferanse 2017 inneholdt all relevant informasjon for deltakere, foredragsholdere og utstillere

Konferansen ble markedsført på partnerne sine nettsider, i sosiale medier (FB, Twitter) og i nyhetsbrev (bla. nyhetsbrev.byggforsk@sintef.no). I tillegg fikk konferansen omtale og annonse på nettsidene og i nyhetsbrev til relevante samarbeidspartnere. Det ble sendt ut invitasjoner per mail til samtlige kommuner, fylkeskommuner og andre relevante aktører.

Figur 2 Eksempler på markedsføring av konferansen

I løpet av høsten 2016 ble det også laget konferansmateriale som navneskilt og bannere.

5 Resultater og resultatvurdering

Nasjonal innklimakonferanse 2017 ble arrangert 9.-10. mai 2017 på Radisson Hotel Blu Plaza i Oslo. Programmet for konferansen er vist i Vedlegg A. Programmet besto av 25 ulike foredrag, plenumsdiskusjoner, samt pauser hvor det var mulighet for å knytte nettverk og snakke med utstillere. Programmet var delt inn i fire hovedsesjoner «Moderne bygg», «Urban boligutvikling og fortetting», «Inneklima i skoler og barnehager» og «Emisjoner og materialvalg». Foredragene er lagt ut på nettsidene og er åpent tilgjengelig for alle.

På konferansen var det i alt 181 deltakere, samt at det var totalt 12 utstillere som deltok med stand på konferansen. Liste over deltakere og utstillere er vist i vedlegg B.

Deltakerne var fra både fra offentlig og privat sektor. Dette ble ansett som svært positivt da vi nettopp ønsket at konferansen skulle være et møtested for personer som jobber med inneklimarelaterte spørsmål i ulike sektorer og på ulikt nivå i organisasjonene.

Figur 3 Noen glimt fra konferansen

På kvelden 9. mai ble det arrangert byvandring i Bjørvika og en uformell middag på Cargo Restaurant og bar.

Mediadekning

Det ble sendt ut pressemelding med omtale av konferansen (Se vedlegg C), og vi hadde kontakt med flere aviser og tidsskrifter i forkant av konferansen. VVSForum var til stede på konferansen og skrev artikler om flere av temaene som ble tatt opp på konferansen. Se bl.a. <https://www.vvsforum.no/2017/kjemper-okt-takhoyde-norsk-boligbygging/> og <https://www.vvsforum.no/2017/varme-soverom-utfordring-passivhus/>.

Figur 4 Omtale av konferansen i VVSForum.

Evaluering

I etterkant av konferansen fikk alle deltakere mulighet for å gi tilbakemelding på konferansen via en nettbasert spørreundersøkelse. Tilbakemeldingene var gjennomgående gode, og vi fikk gode tilbakemeldinger på valg av tema og foredragsholdere. Vi fikk også tips til forbedringer – der en av de viktigste tilbakemeldingene var at det neste gang bør settes av mer tid til diskusjoner og nettverksbygging.

6 Oppsummering

Nasjonal inneklimakonferanse ble arrangert 9.-10- mai 2017 med 181 deltakere fra offentlig og privat sektor. Konferansen besto av 25 interessante foredrag om inneklimatema, plenumsdiskusjoner. I pausene var det mulighet for å besøke utstillere og knytte nettverk.

Vi fikk positive tilbakemeldinger på konferansen og mange uttrykte at det er behov for denne type konferanse for å øke kunnskapen og bevisstheten om inneklimatema – både i nye og eksisterende bygg. NAAF får ofte spørsmål om når neste inneklimakonferanse blir arrangert fra fornøyde deltakere på fjorårets konferanse

Konferansen var svært ressurskrevende å arrangere, men den erfaringen vi har fått ved å arrangere den første Nasjonale inneklimakonferansen vil gjøre det mulig å gjennomføre en tilsvarende konferanse i fremtiden med noe mindre innsats fra partnerne. Det er ønske fra alle prosjektdeltakerne om at vi bør forsøke å få til en lignende konferanse i 2019. For å spre risiko og fordele planleggingsarbeidet på flere vil det være hensiktsmessig å forsøke å involvere flere aktører i planleggingsfasen, som f.eks. Helsedirektoratet som arrangerer inneklimatemdagen, NEMFO – Nettverk for miljørettet helsevern m.fl. Prosjektgruppen har som intensjon å ta initiativ til et møte for å diskutere muligheter for et samarbeid om en videreføring av Nasjonal inneklimakonferanse med aktuelle aktører i 2018.

Vedlegg A Program for Nasjonal Inneklimakonferanse

Nasjonal inneklimakonferanse

Program for Inneklimakonferansen 2017

Tirsdag 9. mai 2017

DEL 1 MODERNE BYGG	
08.30-09.00	Registrering og kaffe
09.00-09.15	Velkommen og åpning av konferansen av Frode G. Hestnes, Statssekretær i Helse og omsorgsdepartementet
09.15-10.00	Forbildeprosjekter – hva kan vi lære? Erfaringer fra ulike forbildeprosjekter som beskriver hvilke løsninger man gikk for og hvorfor <ul style="list-style-type: none">Fernanda Nissen Skole, Oslo v/ Stig Rømo, BetonmastVisund administrasjonsbygg, Bergen v/ Bjarte Hårklau, Veidekke
10.00-11.00	Hva mener ekspertene - hva skal til for å få terningkast seks? <ul style="list-style-type: none">Dagslys og utsyn og belysning v/ Leif Houck, NMBUTilrettelegging for renhold v/ Steinar Nilsen, SINTEF ByggforskGode løsninger for ventilasjon og termisk miljø v/ Mads Mysen, SINTEF Byggforsk
11.00-11.15	Pause
11.15-11.35	Hva ser vi ved driftsgjennomgang? v/ Catherine Grini, Entro
11.35-12.00	En vellykket byggeprosess er lik glade brukere. Eller? Gode grep for (mer) fornøyde brukere v/ Åshild Lappegard Hauge, SINTEF
12.00-13.00	Lunsj
13.00-13.20	Mastergradsstudenter presenterer arbeidet deres v/ Sverre B. Holøs og studenter
13.20-13.50	Diskusjon: Hvordan sikre inneklimakvalitet i avanserte, moderne bygninger
DEL 2 URBAN BOLIGUTVIKLING OG FORTETTING	
13.50-14.20	Målt, opplevd og ønsket inneklima i passivhus v/ Magnar Berge, Høgskulen på Vestlandet
14.20-14.40	Utfordringer med høy temperatur i nye boliger? v/ Petter Nøstdal, Veidekke
14.40-15.00	Pause med besøk til utstillere
15.00-15.30	Dagslys, bedre luft og sunn fornuft – for helsens skyld v/ Cathrine Vigander, Element Arkitekter AS
15.30-15.50	Kjøkkenhetter i små leiligheter – kan vi anbefale resirkulering av matos? v/ Bård Bertheussen, Erichsen og Horgen
15.50-16.30	Diskusjon: Hvordan sikre inneklimakvalitet i fremtidens boliger?

Kl 19.00 Uformell konferansemiddag

1

Nasjonal inneklimakonferanse

Onsdag 10. mai 2017

DEL 3 INNEKLIMA I SKOLER OG BARNEHAGER	
09.00-09.20	Inneklima i skolen – hvordan påvirker det elevenes skolehverdag? v/ Eivind Yrjan Starnes, Elevorganisasjonen
09.20-09.30	Nasjonal tilsynskampanje inneklima i skoler – kort oppsummering av funn og erfaringer v/Astrid Rutherford, nestleder i Nettverk for miljørettet folkehelsearbeid (NEMFO)
09.30-09.50	Skolebygg å være stolt av til to milliarder av året. Hva krever vi? v/ Tore Fredriksen, Undervisningsbygg
09.50-10.10	God temperaturkontroll, tilstrekkelig luftskifte og ordentlige anlegg som fortsatt virker. Erfaringer fra drift av skoler og barnehager. v/ Geir Andersen, Drammen Eiendom
10.10-10.30	Spørsmål og diskusjon
10.30-11.00	Pause med besøk til utstillere
11.00-11.30	Inneklima reddet arbeidsplassen - modell for praktisk inneklima- og HMS-arbeid på skolen. Samhandling og kommunikasjon med brukere og ansatte når inneklima skal bedres <ul style="list-style-type: none">• Inneklima heldigvis mer enn ventilasjon• Driftstekniker, en ressurs i skolens systematiske inneklima- og HMS-arbeidet v/ Nina Sæther, rektor, Skåningsrud skole og Tore Nilsen, driftstekniker Sørums kommun
11.30-11.50	Elever kan lære oss om inneklimaarbeid. Erfaringer og planer v/ Britt Ann Høiskar, NILU-Norsk Institutt for Luftforskning og Bente Norum, Norges Astma- og Allergiforbund
11.50-12.10	Barnehagebygging for barnas behov eller for å spare strøm? v/Flemming Idsøe, Omsorgsbygg Oslo KF
12.10-12.30	Mikroorganismer i norsk barnehagestøv: venn eller fiende? v/ Anders Benteson Nygaard, HiOA
12.30-13.30	Lunsj
DEL 4 EMISJONER OG MATERIALVALG	
13.30-13.50	Vanlige kjemikalier i inneluft – hva finner vi når vi måler? v/ Pernilla Bohlin Nizzetto, NILU-Norsk Institutt for Luftforskning
13.50-14.25	Emisjoner fra bygningsmaterialer og produkter – påvirker det vår helse? v/ Peder Wolkoff, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø i Danmark
14.25 – 14.35	Spørsmål og diskusjon
14.35-14.50	Pause
14.50-15.10	Helseeffekter av VOC fra furu og gran v/ Knut R. Skulberg, Høgskolen i Innlandet
15.10-15.30	Hvordan skal vi velge riktige materialer – hvilke verktøy har bransjen? v/ Thale Plesser, SINTEF Byggforsk
15.30-15.50	Full ventilasjon etter nybygging og rehabilitering sier Arbeidstilsynet – er det nødvendig? v/ Sverre Holøs, SINTEF Byggforsk
15.50-16.00	Diskusjon
16.00	Avslutning

2

Vedlegg B Deltakere og utstillere

Deltakere:

Nr	Etternavn	Fornavn	Arbeidssted
1	Aarhus	Morten	Forbo Flooring AS
2	Aaserud	Kai Egil	Camfil Norge
3	Aftret	Tonje	Trondheim kommune, Analysesenteret
4	Andersen	Øystein	HIOA
5	Andersen	Geir	Drammen Eiendom
6	Angeloff	Line Ødegård	Moss kommune
7	Anjum	Neelam Sarwar	Nord Odal kommune
8	Arnø	Per Erik	Kommuneoverlegen i Midtre Namdal
9	Asmyhr	Lars Martin	Kultur- og idrettsbygg Oslo KF
10	Assedeh	Annan	Bratseth AS
11	Austigard	Åse Dalseth	Trondheim kommune, Arbeidsmiljøenheten
12	Bakke	Jan Vilhelm	Arbeidstilsynet
13	Barkholm	Rita Næssén	Undervisningsbygg Oslo KF
14	Beck	Frank	Agder Arbeidsmiljø IKS
15	Benjamin	David	Sivilarkitekt MNAL
16	Benteson Nygaard	Anders	HiOA
17	Berg	Anita	BOLON
18	Berg Kullander	Monika	Miljørettet helsevern i Vestfold
19	Berge	Magnar	Høgskulen på Vestlandet
20	Bertheussen	Bård	Erichsen og Horgen
21	Bistrup	Anna	NAAF
22	Bjerkåsholmen	Marthe	Undervisningsbygg Oslo KF
23	Bjørnseth	Dag	Solheim HMS-senter
24	Bleie	Kristin Johanne	Haukeland Sykehus, Yrkesmedisinsk avdeling
25	Bodin	Nina Palkin	Mycoteam
26	Bohlin-Nizzetto	Pernilla	NILU
27	Bordi	Arne Pihl	Norconsult AS
28	Brekke	Lisa Merete	Oslo kommune
29	Brenders	Henning	Undervisningsbygg
30	Brun	Nina	NAAF
31	Børresen	Per Olav	Systemhus Norge
32	Cao	Guangyu	NTNU
33	Dagestad	Kenneth	Humid AS
34	Danielsberg	Anne	Avantor AS
35	Danielsen	Thea Marie	Hjellnes Consult AS
36	Dehli	Jon	Flexit AS
37	Denstad	Kjell Morten	Trondheim kommune, Analysesenteret
38	Dyran	Hanne	NAAF
39	Eie	Øystein	Universitet i Stavanger
40	Eng	Ingeborg Bjorvand	Mycoteam
41	Ernstsen	Eivind	Glen Dimplex Nordic AS

Nr	Etternavn	Fornavn	Arbeidssted
42	Fagernes	Ivar	Arbeidstilsynet
43	Farestad	Tone	Mycoteam
44	Flo	Ragnar	Agder Bedriftshelsetjeneste
45	Fredriksen	Turid	Helsehuset, IØMK-IKS
46	Fredriksen	Tore	Undervisningsbygg
47	Gaden	Siren	Gjøvikregionen helse- og miljøtilsyn IKS
48	Grande	Kjersti	Undervisningsbygg
49	Gregersen	Kenneth	Xella Norge AS/Ytong
50	Grimsland	Kirsti	Miljørettet helsevern i Vestfold
51	Grini	Catherine	Entro
52	Grossberndt	Sonja	NILU
53	Grønsholt	Geir	KLP
54	Gustavsen	Kai	NAAF
55	Hag	Randi	NAAF
56	Hak	Claudia	NILU
57	Hart	Kent	NAAF
58	Hatledal	Ann Jorunn	Arbeidstilsynet Sør-Norge
59	Hauge	Åse Lappegard	SINTEF bygg
60	Haugerud	Kristine	Anticimex
61	Heggem	Nils	Rindal kommune
62	Hellum	Bente	HIOA
63	Hognerud	Dag	N3zones group/Renholdssoner
64	Holand	Finn	Sør-Varanger Bedriftshelsetjeneste, Kirkenes
65	Holand	Nora	HiOA
66	Hole	Kristin	Stavanger kommune BHT
67	Hollingen	Kristian Fredrik	Molde Eiendom KF
68	Holm	Magne	Gjøvik kommune
69	Holmberg	Jan Erik	AFK Eiendom FKF
70	Holøs	Sverre B	SINTEF bygg
71	Houck	Leif Daniel	NMBU/SPINN Arkitekter
72	Husby Andresen	Laila	Romerike HMS senter
73	Hyrve	Per Ove	Interfil AS
74	Häger	Anna	Fredrikstad bedriftshelsetjeneste
75	Høier	Bente	Trondheim kommune, miljøenheten
76	Høiskar	Britt-Ann	NILU
77	Hårklau	Bjarte	Veidekke
78	Idsøe	Flemming	Omsorgsbygg Oslo KF
79	Ingebrigtsen	Sturla	GK Inneklime AS
80	Jentoft	Halvdan	Arbeidstilsynet
81	Johannessen	Stein Gerhard	Caverion Norge AS
82	Johansen	Egil	Samfunnsmedisinsk enhet for Hamarregionen, Hamar kommu
83	Johansen	Kjell Arne	Arbeidstilsynet Indre Østland
84	John Einar	Thommesen	SINTEF Byggforsk
85	Karim	Jamal Ramadan	Ringerike kommune-Teknisk forvaltning, Eiendom
86	Karlsson	Emma	Helse Fonna

Nr	Etternavn	Fornavn	Arbeidssted
87	Kleven	Jan-Erik	Camfil Norge AS
88	Knudsen	Knut Olav	VVS Foreningen
89	Knudsen	Svein	NILU
90	Knutsen	Peer	Kultur- og idrettsbygg Oslo KF
91	Kolbeinsen	Staale	Nielco AS
92	Kristiansen	Håkon	Ehrenborg AS
93	Lamark	Halvard	Oslo kommune, Utdanningsetaten
94	Larsen	Eivind	Alta kommune
95	Larsen	Joakim	OBOS Prosjekt
96	Lea	Vibecke	Multiconsult ASA
97	Ledermann	Nils	Inneklimateksperten AS
98	Leknes	Lillian	Helsedirektoratet
99	Levy	Finn	NAAF
100	Liljedahl	Ester	Gjøvik kommune
101	Lillefosse	Haldis Haukås	Etat for helsetjenester, Bergen kommune
102	Lind	Merethe	HiOA
103	Lindseth	Ingrid Lillegraven	Veidekke Entreprenør AS
104	Ljungdahl	Michaela	BOLON
105	Lohne	Per Ø	Enjo
106	Lund	Hanne M. Jacobsen	Vestfold fylkeskommune
107	Lunde	Torbjørn	Vestfold fylkeskommune Eiendom
108	Lundli	Jonas Buan	HENT AS
109	Løvik	Anne Marie	Husbanken vest
110	Løvstad	Steinar	Fet kommune
111	Mahnert	Karl	Norsk Treteknisk Institutt
112	Marthinussen	Mona Louise	NAAF region Østfold
113	Mork	Torgeir	N3zones group/Renholdssoner
114	Myhrer	Knut	Myhrer Miljøbygg
115	Myksvoll	Tonje	Bergen kommune
116	Mysen	Mads	SINTEF bygg
117	Neset	Dag Robert	SINTEF Byggforsk
118	Nikolaisen	Kristian Fredrik	HiOA
119	Nilsen	Steinar	SINTEF bygg
120	Nilsen	Tore	Sørum kommune
121	Nitavskis	Harald	View Software
122	Norang	Åse Røstum	Undervisningsbygg Oslo KF
123	Nordberg	Ellen	Flexit AS
124	Nordgård	Nina	Arbeidstilsynet Sør-Norge
125	Nordhagen	Victoria	Høyer Finseth AS/WSP Engineering AS
126	Nordhammer	Anna	Trondheim kommune
127	Norum	Bente	NAAF
128	Nøstdal	Petter	Veidekke
129	Omdal	Rønnaug	Yrkesmedisinsk avdeling, Haukeland Universitetssykehus
130	Øpland	Malin	Øvre Romerike HMS-sentret
131	Ovesen	Hege	Undervisningsbygg Oslo KF

Nr	Etternavn	Fornavn	Arbeidssted
132	Pape	Thom-Erik	Xella Norge AS
133	Park	Katrine	Camfil Norge AS
134	Paulsson	Trude	Saint-Gobain
135	Pehrsson	Anton	BOLON
136	Plessner	Thale Sofie	SINTEF bygg
137	Prestbøen	Cathrine	Sandefjord kommune
138	Rettedal	Grethe	Sandnes kommune
139	Retterstøl	Eivind Bryne	Undervisningsbygg Oslo KF
140	Rogstad	Hallgeir	Samfunnsmedisinsk enhet for Hamarregionen
141	Rosenvinge	Christine	Fredrikstad kommune
142	Rui	Erik	Sandefjord kommune
143	Rutherford	Astrid	NEMFO
144	Rømø	Stig	Betonmast
145	Sandli	Knut Helge	Direktoratet for byggkvalitet
146	Segtnan	Ida Lund	SINTEF Byggforsk
147	Sjusdal	Gaute	Ventair UV
148	Skatt	Rune	NEMFO
149	Skjemstad	Knut	Systemhus Norge
150	Skogesal	Hogne	NAAF
151	Skogstad	Knut	Flexit AS
152	Skulberg	Knut R	Høgskolen i Innlandet
153	Slettli	Liliane	Tromsø kommune
154	Solbakken	Christine F.	NILU
155	Solberg	Mette	Prosjektstyring Midt AS
156	Solnes Skaar	Jøran	NILU
157	Stamnes	Eivind Yrjan	Elevorganisasjonen
158	Storhaug	Turid Sidsel	Ås kommune
159	Strøm	Gina Evelyn	NAAF Region Midt
160	Sveen	Cesilie	AFK Eiendom FKF
161	Sæther	Nina	Skåningsrud skole
162	Sæthre	Bjarte	Humid AS
163	Sørby	Roe A.	Stavanger kommuner, HVO-Oppvekst
164	Thommesen	John Einar	SINTEF Byggforsk
165	Tofsland	Jannicke	PBL Bedriftshelsetjeneste
166	Tvedt	Geir Iver	OBOS Prosjekt
167	Vainio	Michael Nygaard	GK Inneklima AS
168	Vigander	Cathrine	Element arkitekter
169	Vik	Tor Arvid	HiOA
170	Vildalen	Jonny	Ventair AS
171	Våge	Anna-Karin	Eta energi AS
172	Vågen	Sveinung	Molde Eiendom KF
173	Werge-Olsen	Kjersti	Øvre Eiker kommune
174	Whist	Cathrine	Mycoteam
175	Wik	Svetlana	Undervisningsbygg Oslo KF
176	Wolkoff	Peder	Det Nationale Forskningscenter for Arbeidsmiljø i Danmark

Nr	Etternavn	Fornavn	Arbeidssted
177	Yang	Aileen	HiOA
178	Østbye	Ove	Utdanningsetaten i Oslo/avd. for skoleanlegg
179	Østevik	Stian	Undervisningsbygg Oslo KF
180	Øvrebø	Kirsti Marie	Tolldirektoratet BHT
181	Øygard	Odd Ragnar	Hallingdal og Valdres Bedriftshelsetjeneste

Utstillere:

Nr	Firma/organisasjon
1	Forbo Flooring AS
2	Camfil Norge
3	N3zones group
4	Humid AS
5	Flexit
6	Bolon
7	Enjo
8	Ehrenborg
9	Mycoteam
10	NEMFO
11	YTong
12	Sintef Byggforsk

Vedlegg C Pressemelding, Nasjonale Inneklimakonferanse 2017

Pressemelding, Nasjonal Inneklimakonferanse 2017

Sunt, smart og grønt inneklima

Godt inneklima bidrar til å gjøre oss sunne, våkne og smarte. Så hvordan sikrer man det?

Må det bli mørkt, trist og støvete inne når boligene skal bygges smått, tett og høyt rundt kollektivknutepunktene? Hvordan skaper vi energieffektive yrkesbygninger med fornøyde brukere? Klarer kommunene å sikre den oppvoksende slekt et godt fysisk oppvekstmiljø i skoler og barnehager som skal bygges, drives og vedlikeholdes på trange budsjetter?

– Godt inneklima er viktig for helse, trivsel, produktivitet og læring, sier Britt Ann K. Høiskar fra NILU – Norsk institutt for luftforskning.

NILU, SINTEF, NAAF og HiOA ønsker velkommen til Nasjonal Inneklimakonferanse 9. og 10. mai 2017. Statssekretær Frode G. Hestnes i Helse- og omsorgsdepartementet åpner konferansen, der forskere og praktikere fra byggenæring og forvaltning kan møtes for konstruktivt samarbeid om gode bygninger med godt inneklima. I løpet av de to dagene vil ulike sider av inneklimaproblematikken bli belyst, samtidig som det er satt av god tid til diskusjon. Sammen skal vi bidra til å gjøre inneklimaet til en vinner i det grønne skiftet.

Inneklima er lagidrett

– Vi skal selvfølgelig bygge miljøvennlig og kostnadseffektivt, men ikke glemme inneklima på veien. Klasserom som er så varme at ingen elever orker å være der, har vi ikke bruk for. Eller nye leiligheter der innetemperaturen blir så høy at mange sliter med å få sove, sier Sverre Holøs fra SINTEF Byggforsk.

Holøs beskriver inneklima som lagidrett, og målet er at inneklimakonferansen skal gi nyttig kunnskap til den enkelte utøver slik at de blir en ressurs når det skal bygges eller rehabiliteres. Den skal være en møteplass der alle aktører som direkte eller indirekte jobber med inneklima kan møtes, utveksle erfaringer og bidra til gode løsninger.

– Inneklima kan påvirkes positivt dersom du og dine kollegaer har kunnskap om hva som bør gjøres av praktiske tiltak, sier Kai Gustavsen fra NAAF.

Mer om Nasjonal Inneklimakonferanse

Nasjonal Inneklimakonferanse på nett: <http://nik.nilu.no/>

Kontakt: inneklimakonferansen@nilu.no

Har du spørsmål om program og påmelding? Ring Britt Ann K. Høiskar (NILU) på tlf. 98 08 21 98 eller Sverre B. Holøs (SINTEF Byggforsk) på tlf. 90 79 54 24

Ønsker du å stille ut på konferansen? Ta kontakt med Kai Gustavsen (NAAF) på tlf. 900 785 55.

NILU – Norsk institutt for luftforskning

NILU – Norsk institutt for luftforskning er en uavhengig stiftelse etablert i 1969. NILUs forskning har som formål å øke forståelsen for prosesser og effekter knyttet til klimaendringer, atmosfærens sammensetning, luftkvalitet og miljøgifter. På bakgrunn av forskningen leverer NILU integrerte tjenester og produkter innenfor analyse, overvåkning og rådgivning. NILU er opptatt av å opplyse og gi råd til samfunnet om klimaendringer og forurensning og konsekvensene av dette.

NILUs verdier: Integritet – Kompetanse – Samfunnsnytte

NILUs visjon: Forskning for en ren atmosfære

NILU – Norsk institutt for luftforskning
Postboks 100, 2027 KJELLER

E-post: nilu@nilu.no

<http://www.nilu.no>

